

Budapest

József-körút 29. sz.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel12 korona.

Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314.900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* máv. titkár és ügyész.Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Fábián Lajos* mérnök, *Ilkey László* székesfevárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* máv. f., *Vécsey Frigyes* máv. altiszt, *Horváth István* mozdonyfőszereelő.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

A tagsági jogosultság első évében:

- a/ Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
b/ Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeggel kárpótoltatik.

A második évben:

- a/ Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
b/ Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetetik.
c/ Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetetik.
d/ Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

- a/ Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
b/ Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
c/ Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetetik.
d/ Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

- a/ Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első, második és harmadik évben.
b/ Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezménye-

zettnek 2000 korona halálzási segély fizetetik ki.

c/ Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetetik.

d/ Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

Ezek képezik a biztosítottaknak **A)** csoportját, míg azok, akik a **B)** csoportba óhajtanak belépni, az itt felsorolt pénzbeli kedvezményeknek csupán felét kapják.Ezen kedvezmények ellenértéke fejében az utóbbi csoportba belépők az első évben havi két korona, a második évtől kezdve havi 2 korona 50 fillér tagsági díjat, az **A)** csoportba belépők pedig az első évben szintén havi 2 korona, a második és a következő években havi 5 korona tagsági díjat fizetnek.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vétetik.

Mindezekon felül úgy az **A)**, min a **B)** csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük.

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviselőben részesülnek.

A »Kitartás« című hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Választmányi ülés. Egyesületünk választmánya, mint ezt már az elmúlt számban is jeleztük volt, vasárnap, december 15-én délelőtt 9 órakor rendes havi ülést tart az egyesület helyiségeiben.

Az ülés tárgya leend: folyó ügyek megbeszélése és elintézése.

Figyelmeztetjük a választmányi tagokat, hogy a legutóbbi választmányi ülésben hozott határozatból kifolyólag külön meghívók ezen ülésekre többé szétküldetni nem fognak, hanem a választmányi tagok a lap útján többször egymás után közzé teendő hirdetmény útján fognak csak az ülések idejéről értesítettetni.

Tagsági bevallási iverk. Ismételt figyelmeztetéseink és felhívásaink daczára az alapító tagok egynémelyikétől még mostanig sem kaptuk meg a

tagsági bevallási iverk. Ujból és utóljára figyelmeztetjük az illetőket, hogy a pontosan kitöltött tagsági bevallási iverk (felvételi lapot) hozzánk mielőbb be- küldeni sziveskedjenek, mert a netán esedékessé váló segélyezések igen könnyen kellemetlen fennakadást szenvedhetnek, ha a pontos személyi adatok majdan nem állanak rendelkezésünkre. Aki a felvételi lapját elvesztette volna, kérjen tőlünk újabb nyomtatványt.

Az egyesületi cheque-lapok felhasználása dolgában arra kérjük a tagokat, hogy ezen cheque-lapokon csakis az egyesületi tagsági díjakat, lapunk előfizetési díját, valamint az árvaház javára szánt adományait sziveskedjenek beküldeni. Minden más pénzküldeményt, melyet egyesületünk vezetőségéhez vagy a lap szerkesztőségéhez juttatni kívánnak, leg- czélszerűbben posta-utalványon sziveskedjenek be- küldeni.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 49. számában kimutatott segélyösszeg 16.250 korona

Balesetsegélyek.

Lapunk 49. számában kimutatott segélyösszeg 14.926 korona 66 fillér.

Ujabb segélyek:

3878. Süle István máv. áll. málh., Szombathely, jobb kéz középső ujj megmerevedés 80 korona
1841. Dánielisz József máv. fűtő, Budapest, kel. p. u. jobb szem látóképességének csökkenése 400 »

Betegsegélyek.

Lapunk 49. számában kimutatott segélyösszeg 5610 korona

*Nem egyesületi tagoknak lapunk előfizetési ára — a teljes baleset-
biztosítási kedvezménynyel együtt — havonként egy korona, negyed-
évenként három korona.*

Fölösleges izgalmak.

Vasuti tagtársainkhoz szólunk ismét.

Egy olyan ügyben, amely mindannyiunknak közös vágya, közös érdeke. Nem hivatásunk ugyan, mint egyesületi közlönynek, az egyik vagy a másik szakma dolgainak kizárólagos szolgálatába állni; de mihelyt valamely kérdés egyesületi tagjainknak igen nagy részét — ez esetben tulnyomó többségét — egészen közletről érinti, nem zárkozunk el annak taglalásától mi sem. Mi a tagok érdekeit minden irányban előmozdítani akarjuk. Ahol lehet tettel, ahol lehet szóval, jó tanácscsal.

Nagy izgalmat okozott az elmúlt héten országoszerre a vasuti alkalmazottak fizetés-rendezésének az ügye. A sajnos félreértések egész sorozata odáig mérgeztette el a dolgot, hogy az a képviselőház elé került, ahol az bizony nem a vasuti emberek javára való megvilágításban részesült.

Ettől megkímélhették volna a képviselőházat, a közvéleményt, de megkímélhették volna legfőképen a vasuti embereket azok a tulbuzgó urak, akik a kérelmezésnek egyedül lehetséges határán tulmenve, olyan hangokat vittek belé a mozgalomba, melyektől a tulnyomóan nagy többség határozottan távol áll. De megkímélhették volna másrészt azok az urak is, akik hamarjában feketébbnek látván az ördögöt, mint amilyen az valójában, olyan információkat adtak az igazgatóságnak az ugynevezett 232-es bizottság készülődő üléséről, amely információ határozottan tullott a célon.

Ez az információ egy rövid szócskában összpontosult: sztrájk.

Ugyan-ugyan; kinek juthatott már ilyesmi az eszébe? Ki beszélhet nálunk vasuti sztrájk-ról, aki a magyar vasutast ismeri? Nem csak ugy, távoli megszemlélésből ismeri pedig, hanem egészen közletről. Kinek juthat ilyen idea az eszébe, aki ismeri ezeknek az embereknek vérré vált és megcsontosodott köteleességérzetét?

Magyarországon vasuti sztrájk! Merő képtelenség. Hiszen akkor még azt is el lehetne hitetni a világgal, hogy ezeknek az embereknek annyira jól megyen a dolguk, hogy nem férnek a bőrükbe.

Hát honnan származott mégis ez a kósza hir, ez a félelmes szó?

Majd megmondjuk.

A mi vasutasunk nem volna magyar ember, ha néhanapján nem mondhatna ő is nagyokat. Jól esik a lelkének, ha itt-amott kivághatja a mellét a bajtársak előtt és lódit-

hat nagyokat. Szinte könnyebbül tőle, mikor így nagy bátorságának tanujelét adhatta. Hanem, ha azután egyszer valamikor arra kerülne a sor, hogy no már most meg is kell ám tenni, amivel fenyegetődött — ő lenne az első, aki az ilyen komoly szándéknak utját állja. Ha a magyar vasutasnak vérében volna az e fajta erőszakosságokra való hajlandóság, megtette volna ő ezt a lépést már régebben. De hát nincsen a vérében. Nem lehet, mert kötelességtudása nem türi meg ott maga mellett.

Ne is legyen ennek a gondolatnak soha helye őnála. Nem méltó az sem az ő hazafiságához, sem az ő esküjéhez, sem hivatásának komolyságához. Ha nem is látja mindenkiben teljesülni vágyait, sohasem tévessze szem elől azt, hogy küzdésre születünk, hogy fáradtság és nélkülözések az embernek osztályrészei. Amióta van ember e földön és ameddig lesz ember. Ne tévessze szem elől, hogy a más pályán lévő, a más hivatással bíró embertársainak sorsa sem különb az övénel. Ilyen a világ rendje és ezt a rendet egyes embereknek az akarata, ha még olyan erős volt is, soha megváltoztatni nem tudta.

Aki még eddig fejvel ment néki a falnak, bizony nem a falon ütött az lyukat.

Ha másért nem, már csak azért is sajnálhatjuk, hogy a 232-es bizottságnak az az ülése meg nem tartatott, mert meglettünk fosztva annak a módjától, hogy a vasuti embernek igaz érzületét dokumentálhattuk volna ott. Mert megmutathattuk, bebizonyíthattuk volna mindjárt az első ilyen irányu felszólalásra — ha ugyan történt volna egyáltalán ilyen felszólalás — hogy a magyar vasutas nem szoczialista, nem anarkista, nem fegyelmetlen kompánia; hanem kötelességtudó jó hazafi, aki nem fél attól, hogy nyíltan kimondja, miszerint fáj lelkének, hogy olyan sanyaru viszonyok között kell tengődnie. Nem fél ennek a kimondásától, mert át van hatva annak a tudatától, hogy viselkedése a lehető legkomolyabb, szolgálattétele pedig maga a pontosság és lelkiismeretesség. Aki ilyen öntudattal állhat a kérvényező sorába, annak mi szüksége sincs arra, hogy törvényellenes, radikális eszközökhöz folyamodjék. Erős rövidlátásra vallana a felvilágosult magyar vasuti testületnél, ha nem látná be, hogy ilyen komoly fellépéssel szemben, a kötelességtudásnak ilyen példájával szemben, az ő sorsát intéző hatalmi tényezőknek lehetetlen tovább is a közöny, vagy az üres ígéretek terén maradniok.

Megmondták ezek a tényezők most már

ismételten, hogy nem így lesz. Megmondták az ország színe előtt is. Tehát olyan kötelezettséget vállaltak, amely elől kitérniök többé nem lehet. De nem is volt szándékukban. Ellenkezőleg. Mi tudjuk és mondhatjuk.

Ha ki tudta várni a magyar vasutas egy fél emberöltőnek a nehéz viszonyait és keserveit, ez a már csak rövid ideig tartó türtőztetés sem fog nehezebbé esni. Már csak azért sem, mert látja és hallja, hogy végre — elérkezett az ő ideje is.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Regényünket a mai számmal befejeztük. Lapunk legközelebbi számában új, szenzációs regénynek a közlését kezdjük meg, melyre olvasóink figyelmét már előre is felhívjuk. Fokozott mértékben azon leszünk, hogy lapunkat minél változatosabbá, minél szórakoztatóbbá és mulattatóbbá tegyük.

A kecskeméti vasúti árvaház javára ujabban a következő adományokat vettük:

Till Pál vonatmálházó, Hatvan	—	kor.	60	fill.
Szedlák Ferencz vizsg. lak., Dálja	»	»	40	»
Kiss Ferencz vonatvezető, Lugos	—	»	30	»
Bálint Irma, áll. előjáró leánya, Szill-Sárkány	4	»	—	»
A lapunk 47. számában kimutatott összeg	406	»	62	»
Eddigi összes gyűjtésünk	411	kor.	92	fill.

A munka tisztelete. A főváros összes nyomdászkörei fényes ünnepélyre készülnek, mely ünnepély bennünket is közelebről érdekel. *Buschmann Ferenczet*, a magyar nyomdászipar egyik érdemdes uttörőjét óhajtják mindannyian a maguk szeretetének jeleivel elhalmozni, abból az alkalomból, hogy ez az ő hazafias, áldásdus és ernyedetlen, kitartó működése immár elérte a félszáz esztendőket. Értjük, hogy a fiatal magyar nyomdászipar oly rohamosan érhetett utól a nyugoti államoknak évszázados, fejlett állapotát, ha ilyen férfiak állottak a szolgálatában. A magyar nyomdászok büszkék lehetnek őreá és ebben a büszkeségükben is csak önönmagukat tisztelik meg, amikor egyik legkiválóbb nesztoruknak emléket állítanak a szíveik szeretetéből. Kész örömmel állunk mi is az üdvözlők sorába, mert hiszen ez a mi lapocskánk is fennállása óta a gondosan kezelt Buschmann-féle nagy nyomdában készül.

Az ünnepély, mely rendkívül fényesnek ígérkezik, folyó hó 15-én este tartatik meg a »Sas-kör« terméiben (Budapest, IV., Irányi-utca 17. sz.)

A husfüstölés egy új módját ajánljuk a következőkben: A levágott állat még meleg hús, egy rész salétrom és 32 rész konyhasó keverékével jól bedörzsöltetik, azután annyi rozskorpával szóratik be minden oldalról, mennyi csak reá ragad. Ezután a hús vagy közvetlen, vagy egy réteg papírba csavarva tétetik a füstre. Az így kezelt hús a füstölt lazacchoz hasonló kinézést nyer, igen kellemes ízű és romlás nélkül évekig eltartható. A füstölt hús a melegebb évszakokban, legyek és férgek által való

megóvás czéljából, szitált száraz fahamuba rakandó el és száraz, szellős helyen tartandó.

Szép rekord. Csak a közelmúltban tettek említést az újságok a Párisban élő Rochemaille grófnőről, akinek huszonkétéves korában tizenegy élő gyermeke volt. Milyen kicsiség ez egy, a tizenötödik század második felében Bönnigheimben élt württembergi asszony esetéhez képest, aki ötvenhárom gyermeknek adott életet. Stratzmann Borbálának hívták a nőt, harmincznyolcz fia és tizenöt leánya volt neki akik közül azonban egyik sem élt tovább kilencz esztendőnél, úgy, hogy mikor az anya 1503-ban meghalt, egy gyermek sem ment a koporsója után. Mindez pedig nem fantázia szüleménye, mert a bönnigheimi parókia hiteles iratai bizonyítják, hogy Stratzmannénak tényleg ötvenhárom gyermeke volt.

Sárga répa az egerek halála. Böhm állatorvos véletlenül azt tapasztalta, hogy egerek, melyek kizárólag apróra vágott sárgarépát ettek, néhány nap alatt mind elpusztultak. E tapasztalat alapján kísérleteket is tett s csakugyan 12 egér közül, melyeket sárgarépával etetett, hét néhány nap alatt megdöglött; e hétről bizonyosan tudta, hogy mást nem ettek. A beteg egerek mozdulni nem tudtak és nem voltak képesek lábukra állni. Úgy látszik, hogy a sárga répa mérges hatását a főzés sem veszi el, mert három egér főtt sárgarépát kapott s megdöglött tőle.

A holdfogyatkozás minden népnél babonával van összekötve. Az indusok szerint ilyenkor egy fekete démon fogja meg a holdat karmaival; míg e tünemény tart, mindenki jajgat, kiabál és nyakig a vízbe állanak. A sziámi papok szerint nagy sárkány nyeli el a holdat; hogy ezt elriaszsszák, óriási lármát csinálnak. A kínaiak és lappok szintén kiabálnak a démonokra, a régi rómaiak e mellett imádság által is igyekeztek a varázslót megengesztelni. Kis-Ázsia lakói és a görögök nagyon féltek a holdfogyatkozástól; 610-ben Kr. e. a lydiaiak és médek közt folytatott csatát Herodot elbeszélése szerint a holdfogyatkozás beállásakor rögtön abbahagyták és békét kötöttek, a békét házasság által is erősítve. Az amerikai népek közt különösen a mexikóiak és peruiak félnék a holdfogyatkozástól. A perzsák azt hiszik, hogy a holdnak valami titkos baja van, s minden perczen széteshetik és lehullhat, ezért zenélnék, kiabálnak és ütik a kutyákat, hogy vonítsanak és az ég királynőjét felkeltsék. A mexikóiak szerint ilyenkor a nap és hold versenyeznek és a hold megsebesül: a férfiak ily esetben böjtölnek, a nők megkorbácsolják magukat és a leányok karjukból vért szivnak, hogy a veszélyt elhárítsák. Yukatan lakói azt hiszik, hogy fogyatkozás esetén a holdat nagy mérges hangyák csipik meg és elűzése végett dobolnak, trombitálnak, lövöldöznek, kutyákat és macskákat vonittatnak.

Fiatallégyek teljes kifejlésüket már az átalakulás végén elérik s azután egy cseppet sem nőnek. A nagy és kis légyek tehát, melyeket látunk, nem fiatalabb vagy idősebb állatok, hanem a légyek kisebb vagy nagyobb fajai.

Kaliforniában az irni nem tudók ujabban nevével elé nem keresztet tesznek, hanem tintába mártott hüvelyk-ujjukat nyomják a papírra. Csalás itt állítólag teljesen lehetetlen, mivel két hüvelyk-ujj sohasem egyenlő. E módszert különben a kínaiaktól tanulták.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Az áruló.

Regény.

— Irta: M. Z. —

(Folyt.)

VII. Hazatérés előtt.

Egy hónap telt el a lydenburgi csufos angol-futás óta.

A békesség helyreállván és hosszú időre biztosítottván, a burok visszatértek a maguk gazdagságaihoz. A bányák egyideig csendesek maradtak, mert idegen művelőjük nem akadt, a burok pedig vajmi keveset törődtek gyémánttal és arannyal. De lassan-lassan azok is kezdtek benépesedni. Jöttek más kincsvadászok, ám ezek okulva elődeik kudarczán, igen szerényen és tisztességesen viselkedtek.

Barátaink, Maston, Fritz, Lebordier és Duval egymástól elvalni többé nem akarván, megvárták, amíg Duval sebe annyira megjavult, hogy ő is lóra ülhetett; azután szolgálk kíséretében a Veelderer farm felé vették utjukat. Az egyik Veelderer fiu volt a vezetőjük; a többiek már korábban hazasiettek, hogy a szétugrasztott kalandorok netáni támadása esetén farmjuk ne nélkülözze a védelmezőket.

Maston ugyan nagyon, igen nagyon szeretett volna már a Veelderer fiukkal elmenni. Most, hogy annyi évi vágyódás és sikertelen bolyongás után végre biztos tudomást szerzett róla, hogy gyermeke él és hogy már közel van hozzá, egymagában is képes lett volna neki indulni a vadonnak, csak hogy szeretett Maryját minél korábban szoríthassa atyai szívéhez. Ámde türtőztette a vágyódását, mert figyelemmel akart lenni azok irányában, akik gyermeke megtalálásában olyan tevékeny részt vettek. Megvárta, amíg azok is utra kelhetnek, mert hátha még szükségük leend az ő támogatására?

Amikor a társaság Lydenburgból elindult, két beteget vitt magával. Az egyik volt Duval, akinek csak a teste fájt; váll-sebe még nem hegedt be egészen. A másik beteg volt Lebordier; sokkal súlyosabb beteg pedig, mint barátja, mert neki a szíve volt megsebezve, az vérzett bánatában. A szegény ember, amióta barátaitól megtudta, hogy kicsoda az a mistress Baxton, akit ő szíve bálványának emelt volt; amióta megtudta, hogy kicsoda viszony volt közte és a gaz Taylor között — valósággal öszülni kezdett. Az ő lelke olyan vágást vitt haza ebből a kalandból, amelyet ki tudja, képes lesz-e egy egész élet többé összeforrasztani? . . .

A Veelderer gazda farmján már várták őket. Napok, sőt hetek óta várták. Tudták, hogy jönni fognak, hogy jönniök kell.

Kivált egy lélek volt, amelyik napról-napra türelmetlenebb lett ebben a várakozásban. Egy beteg asszonynak, egy bűnös asszonynak, egy szerencsétlen asszonynak a lelke. Amelyik már oly igen vágyódott elköltözni egy másik, egy jobb világba — de azért csak várt, csak várt még valamire. Talán maga sem tudta, hogy mire.

Mary, a szegény gyermek, amióta anyjával egy földél alatt volt ismét és annak szenvedéseit látta; amióta megtudta, hogy milyen szerepet szánt önéki a végzet azzal az egy puskalövessel, amelylyel atyjának széttépett családi boldogságát boszulta

meg, de anyjának a bűnös szívét is széjjel marcangolta — nagyon komoly leánynya vált.

James lord, aki időközben majdnem teljesen felépült az oroszlan ölelésétől támadt sebeiből, alig győzte őt vigasztalni. Pedig milyen szívesen, milyen örömmel vigasztalta a szép gyermeket! És milyen jól estek ennek viszont a lord vigasztaló szavai! Milyen boldog volt, hogy elfelejtett minden bánatot, minden fájdalmat, amikor ezeket az őszinte szerelem hangján mondott szavakat hallgatta!

Ime! A spleenes lordnak, aki az egész világot bebarangolta már, hogy az élet unalmától szabaduljon, Afrika vadonjaiba kellett elvetődnie, hogy megtudja, mi az élet, mi a szerelem! . . .

Késő délutánra járt az idő, amikor Francois nagy riadalma verte fel a ház megszokott nyugalmát.

— Jönnék, jönnék! — ordította le a ház erkélyéről, mikor egy nyolcz-tíz tagból álló lovascsapatot látott kibukkani az éjszak felé huzódó távoli dombok mögül.

A házinépnek kíváncsiabb része felsietett hozzá az erkélyre. A többiek nem mozdultak ki abból a kis szobából, amelyik a beteg asszonynak, Mary édesanyjának a lakása volt.

A szerencsétlen teremtés a végét járta. Leánya ágya fölé hajolva zokogott, a többiek csendesen imádkoztak.

Mikor az udvarról behangzott a lödöbögés zaja, Veelderer apó és James lord kimentek.

Maston, a nagy amerikai sietve ugrott le lováról és egyenesen a háznak fehérhaju pátriárkájához fordult. Sápadt volt, egész testében remegett és szinte fuldokolva tört ki belőle a kérdés:

— Hol, hol van az én Marym, az én gyermekem?

Az öreg bur pedig felelet helyett jobbát nyújtá az ő édes Maryja atyjának és röviden csak ennyit mondott:

— Jőjjön.

Azzal mindketten beléptek a szobába.

Veelderer gazda oda mutatott az ágyra.

— Az ön felesége, az ön gyermeke. Várták önt.

Maston egy perczig szótlánul állott a szoba közepén. Ajkai remegtek, de hang nem jött ki rajtuk. Csak szemei beszéltek. Ezekben a szemekben pedig ebben a perczben ott volt szíve, lelke, egész élete.

Mielőtt ajkaira a hang visszatért volna, azok ismét és erősen lezáródtak. Lezárta őket az ő édes, az ő szeretett gyermekének a csókja, aki első megkeletéséből felocsudva, egy halk sikolylyal vetette magát a nagy ember keblére.

Minden szem könnyel telt meg ennek a szomoruan boldog viszontlátásnak a szemlélésénél. Csak egy valaki nem sirt: a beteg asszony. Néki már kifogytak a könnyei. Két szeme lázas tüzzel tapadt annak az embernek az alakjára, akit ő annyira, olyan mérhetlenül boldogtalanná tett egykoron. Látszott, hogy az egész alakból már csupán ez a két szem él.

Veelderer apó Maston vállára tette a kezét.

— Uram. Ez a szegény teremtés az ön bocsánatát várja. Ne menjen . . . ne engedje őt enélkül a másvilágra!

Mary kézenfogta az atyját s gyöngéden a beteg ágya felé vezette őt. Ott zokogva hullott térdre s esdő tekintetét hol atyjára, hol anyjára fordította.

Maston most egészen közel lépett az ágyhoz. Melle erősen zihált, arcán két vastag könyesepp gördült lefelé. Miközben jobbját a betegnek fejére tévé, szakadozva törtek ki belőle az engesztelő szavak:

— A... gyermekem... kedvéért... megbocsátok.

Az az égő szempár pedig, mintha csak még ezt a pillanatot várta volna, egyet lobbant, egyszer ragyogott még fel az értelem fényében, azután lassan... lassan... homályosodott... kialudt.

Veelderer apó imáját mindenki térdelve hallgatta.

*

James lord, Lebordier meg Duval elkisérték Maston urat és leányát haza Bostonba, Amerikába. James lord azért, hogy menyasszonyát, Maryt onnan már mint feleségét vihesse haza a ködös Angliába, Lebordier és Duval pedig, hogy tanui legyenek egy házasságkötésnek, amelynél csodásabbat az életben még elgondolni is nehéz. Azt azonban mindketten megfogadták, hogy az ő kedves Párisukból többé soha semmiféle világrészbe nem mennek el vadászni.

Csupán Fritz maradt lent Dél-Afrikában, aki új hazát ment keresni és aki később mint Veelderer apó veje, meg is találta ezt az új hazát.

Mistress Baxton állítólag kolostorba vonult. Bizonyosat senki sem hallott többé felőle.

... A szegény bur nemzetet pedig csakugyan utolérte az a sors, amit egy gaz áruló jövedőlt meg neki.

(Vége.)

A mohorai oroszlán.

Irta: Temesváry Alajos.

Ott, ahol a hazának legkopaszabbak a dombjai (meg a fiai), egy girbe-gurba, szerény kis vasutacska kanyarog végig a kertek alján, partszakadékok mentén.

Nincsenek nagy ambíciói, nincsenek előkelő passziói ennek a vasutacsának. Még forgalma sincs.

Pedig hát de más nótát muzsikált valamikor a cigány, de más profécziát jövedőlt az a dús bankett — akkor, a keresztelő napján! Haj-haj, de másat!

Hiszen milyen nagy szeretettel, milyen nagy gonddal (!) és — költséggel épült fel a háládatlan teremtes! Még lyukat is piszkáltak az egyik sáros domb aljába, csak hogy alagutja legyen és senki reáfogni ne merje, hogy ez is csak aféle — viczinális. És mégis, mégis...

Szó sincs róla. Megvolt eleinte ő benne is, a kis vasutban, a komoly szándék, hogy nagy, előkelő vasuttá izmosodjék. Sőt annyira megvolt, hogy valóságos dühbe jött, amikor holmi apró, viczinális mozdonyokat bocsátottak reája; csak úgy rázta le őket magáról és dobálta le a töltésekről az árokba. Most?

Teljesen meg van elégedve, ha néhanapján egy ős-benszülött palóczot röphet be csigalépésben Balázs-Gyarmatába; vagy ha a magyarnak egy jövedőbeli ősét juttathatja egypár stánczióval közelebb az új Sion hegyéhez. (Nehogy valaki felekezeti tendenciával vádoljon, sietek hozzátenni, hogy ez a jövedőbeli ős szombati napon nem ül a vasutra; ekkor tehát a vonalon általános a pihenés.)

A vasutas népségnek is csak azt a fajtáját teszik már ide, akiknek szükségük van reá, hogy

szerelmi bánatukkal a csendes magányba vonulhasanak. Felejteni, hogy valaha szerettek és felejteni, hogy valaha — vasutasok voltak.

Ilyen a sors játéka.

Am, ha még ilyenebb is, ha még ennél is többet, ha sokat, ha mindent, de mindent a világon — feledtetni képes a vasuti emberrel, egy dolgot még sem bir vele feledtetni soha. Nem a direktorral és nem a bakterrel.

Ez az egy dolog: a hónap elseje.

Ennek a rejtelmes, ennek a csodás természeti erőnek köszönhető, hogy a hónap elsejéről még ott is, a mi kis viczinálisunk csendes, bus hazájában tudomással birnak a vasuti emberek. Akik között direktor minél kevesebb akad, bakter azonban annál több. Tudomásuk van róla, számon tartják és elkövetkezését mindenkoron epedve várják. Nálánál nagyobb eseményt ők elképzelni sem igen tudnak.

És mégis megtörtént a hihetetlen dolog. Mar mint az, amelyik háttérbe szorította elsejének a jelentőségét. Megtörtént, még pedig olyan csodás alakban, aminek ha egyszer hírét hallják a késő utódok, hitetlenül csóválandják a fejeiket (ha ugyan lesznek fejeik a viczinális utódoknak) és bizonyára imigyen fejezendik ki az ő jogos kritikájukat:

»Voltak olyan elődeink is, akik az ugynevezett »vas és gőz korszakában« éltek ugyan, de annyira unatkoznak, hogy a maguk szórakoztatására vérengző vad bestiákat bocsátanak vala ki az ő mezőikre. Minél inkább félének pedig ezen bestiáktól annál nagyobb vala e fölött az ő mulatozásuk.«

Egy igen csunya napon — mert hiszen nem történhetik minden dolog »egy szép napon« — tehát egy csunya napon hire ment a mi viczinálisunk mentén, hogy valahol valaki valamit látott. Még nem nagy hir ugyan, de már is elég ahhoz, hogy a gyorsvonatot megszegyenítő sebességgel száguldja be az egész vonalat. Gyorsvonat ugyan nem akadt, amelyiknek szégyenkeznie kellett volna, de a gyöngébbek kedvéért sietünk kijelenteni, hogy a pletykák a viczinálisokon különvonatokon járnak, a halált is megelőző gyorsasággal. A vonalbéli embereknek egy nyede nem hunyta le szemét a reákövetkező éjszakán.

Másnap már határozottabb alakot öltött a hir: a mohorai erdőségben, amelyiken a viczinális keresztül viszen, látott valaki valamit. Persze; hol is láthatta volna másutt, mikor ez a legnagyobb reneteg valamennyi azon tájbéli renetegek között. (Nyáron, ha nagyon lombos, egyszerre őt malacz is elbujhatik benne.) Ekkor a vonalbéli embereknek már egy fele nem tudott aludni a nagy kíváncsiságtól.

Harmadnap az is kitudódott, hogy Sajba János pályáőr volt az, aki a mohorai erdőségben valamit látott. Csak természetes, hogy ezen az éjszakán a vasutasok háromnegyedrészre várta meg éber állapotban a negyedik napot.

Végre! Végre hát felvirradt a negyedik nap is s az első vonat mozdonya még nagy köhögve indult el a hazai stánczióról, amikor az egész vonal mentén már minden baktergyerek tudta, hogy a mohorai erdőben Sajba János pályáőr egy »oroszleányt« látott! Egy eleven oroszleányt! Olyant, aki az igazi Muszkaországban lakik, meg még azon is túl. Ami a legfurább rajta pedig, hogy nemesak a haja éri a földet, hanem a farka is. A hangja meg olyan rettenetes, hogy Sajba Jánosnak a lámpásában még a láng is kialudt, amint akkor estenden reáköszöntött az oroszleány. Ki hallott már ilyet?

A dolognak szentigaznak kellett lennie, mert hiszen már az ujságok is kiírták, hogy ezek a vadállatok úgy járnak szabadjában, akár a foglyok.

Persze hogy okosan tette az a Sajba, hogy elinalt előle és úgy bezárkózott az őrházba, hogy másnap is csak egy pályafentartási patrol tudta onnan kicsalogatni! Még hogy ilyen vendéget fogadjon a házához!

Ettől a naptól kezdve vége volt a viczinális nyugalmának. Kivülről ugyan vajmi kevésbé látszódtott ez a nagy nyugtalanság, de annál élénkebb volt az élet bent a stációkon, meg a kupekban. A távirda-drót egy hét alatt felényire kopott, annyit sürgönyöztek rajta fel-alá A pályatest javítását, állítólag »hitel hiányában«, hirtelen és teljesen megszüntették. A pályafelügyelők a vonatok mozdonyain »járták« be vonalaikat. A pályaeőrök a vonatok közeledése alkalmával az őrház ablakából nyújtogatták ki a zászlót vagy a lámpást Kutyaik, ha nagyon ugathatnékjuk volt, az őrház konyhaablakán keresztül végezték ezt az ő egyetlen vasuti kötelességüket. Idegenektől vagy megrongálástól dehogy is kellett ezt a vasutat féltetni! A vonatok a forgalmi főnökségtől azt a kedvezményt kapták, hogy a mohorai erdőségen át hatvan kilométer óránkénti sebességgel mehetnek — ha tudnak. Amióta pedig egy mozdonyvezető azt jelentette otthon a fűtőházban, hogy a mohorai erdőben áthajtatva vonatával, látta, hogy »valami nagyon nézett reá«, az összes mozdonyvezetők, fűtők, vonatvezetők, kalauzok és fémeköz számára revolverek beszerzéséhez hitel kéretett az igazgatóságtól. Utasítatván egyúttal az itt megnevezett hivatalos közegek, hogy addig is, amíg ez a hitel engedélyeztetik s az oroszán, győzvéen erővel az oroszáni kor legvégső határáig, netalántán nekik valahol valami kellemetlen szándékkal kerülne utjukba, erélyesen és határozottan, de a vasuti hivatalos közegektől idegenekkel szemben megkivántató tapintattal figyelmeztetessék általuk, miszerint a felterjesztés száma 10.099 ff./901.

Miután pedig a ferdinándi főnök fiának II. elemi osztályu olvasókönyvében világosan és hitelesen ki vala nyomtatva, hogy az oroszán olyan ragadozó állat, amelyik csak éjjel ragadoz s a nadrág-vármegyei sajtóban is hangok hallatszának arról, hogy az államvasut a legnagyobb gondatlansággal és könnyelműséggel teszi kockára az utazó közönség életét, biztonságát és vagyonát, az éjfél órákban járattván oly őserdőkön által a vonatokat, amelyek csak úgy hemzsegnek az indusok szülte vad bestiáktól — az üzletvezetőség sietett a mohorai erdőn keresztül az éjjeli vonatok forgalmát megszüntetni. Elrendelvén egyúttal, hogy az utasok továbbítása ehelyütt átszállással történjék.

A vármegye urai naphosszat pánczélvonatokkal száguldoztak fel-alá a mohorai erdőségben, amit úgy hívtak, hogy »hivatalos vadászat«. Élénk tüzelésüktől visszhangzott hegy és bérc s a szegény nyulakban még az unokák unokái is remegve hallgatták ezt az iszonytató irtó háborút. Némelyik puszkacsó annyira kitüzesedett, hogy a társaság tagjai a szivarjaikat azon gyujtogatták meg. Az erdőt olyan sűrű golyózápor hasogatta végig, hogy minden falevél szitává volt lövöldözve. Mindhiába. Az oroszánt nem lehetett rejtekéből kizavarni és terítékre hozni. Már hatan is esküdöztek, hogy ők tisztán látták a »puszták királyát«; de hát nem jól trafalhatták, mert az az ügyetlen masiniszta mindig

olyankor rándított egyet a vonaton, amikor a ravaszt éppen meghuzták. Zicher, hogy fekszik, ha az a mozdonyvezető nem rontja el a dolgot . . .

Ilyen viszonyok között következett el a hónap elseje. Ez pedig tudvalévóleg — és mint fentebb is mondatott vala — olyan dátum, amelyik nem igen enged a maga jussából. Még egy oroszán kedveért sem; de még két oroszán kedveért sem.

Hogy miért olyan ménkü nagy fontosságú a szegény vasutas népre az az elseje, azt már igazán nehéz megmagyarázni. Vannak ugyan naiv emberek, akik azt mondják és hiszik, hogy holmi fizetségek, pénzosztogatások miatt. Ám ezek csak laikusok. Mi, benfentesek, jobban ismerjük a dörgést Nem pénz az, amit a vasutas ilyenkor kézhez kap; hanem gond, aggodás, méreg, busongás; egy hónapi reménykedésnek aprópénzre felváltott füstje. Mi tudjuk, hogy miért. Az a nagy bankóhuzás, amiben a naiv lelkek ilyenkor hisznek, azt megette — a piros tinta. Ott, a levonások rovataiban; amik mind pirosak.

Ez tehát a fizetés napja. Nemcsak fontos nap, de szigoru nap is nagyon. Amelyiknek minden mozanata, minden teendője igen szigoru paragrafusokkal van körülírva. Már pedig ezek ellen véteni . . . huh! . . . még rágondolni sem jó.

E szigoru paragrafusok következménye volt, hogy a jelzett elsejének déltáján azon a stáción, amelyik a legmagasabb hegynek legeslegtetejében épült, egy ugynevezett kenyérgőzöst állítottak a vasuti ház elé. (Ennek a kenyérgőzösnek jó magyar neve is van; úgy hívják t. i., hogy *trezina*.) A maga hajtotta négykerekű vasuti talyigára elsőbet is reátette: egy rengeteg nagy szürke bundát. Ebbe a bundába viszont belébujtattak egy fázós urat s az egészet elnevezték »tekintetes mérnök ur«-nak. (Ha a bunda gallérja olyan nagy, hogy az urból csak a bajusz látszik, akkor azt úgy hívják, hogy »nagyságos főmérnök ur«.)

A bunda mellé azután feltámaszkodott egy jókora kampós bot, aminek nagy szög volt az alsó végébe beütve. De nemcsak úgy magában támaszkodott fel: ehhez egy másik bunda tartozott, amelyik alul egy pár vastag csizmában, felül egy báránybőr sipkában végződött. Az egész alak fekete; csak elől, a sipka alatt élénk pirosszinű folttal s a piros folt alatt kétfelé álló sárga pamacsokkal. Ezt, mikor még nem volt ott a másik bunda, úgy hívták a többiek, hogy »felügyelő ur«; de mikor a másik bunda is megjelent, már csak úgy szólították, hogy »felügyelő ur«. Döntsék el a későbbi korok bölcsei, mi jobb: felügyelni-e, vagy felügyázni. Aminthogy a következőkben is látni fogjuk, hogy nem a név itt a fődolog, hanem a bot.

No meg a talyiga, az egyéb hozzátartozandókkal. Mert ez a talyiga is nevezetes alkotmány. Villamosságra is, gőzerőre is be van rendezve. Hegynek lefelé a villamosság, partnak föl gőzerő hajtja. A hajtóerőt négy darab kétlábu akkumulátor képviseli, amely akkumulátorok a szükséghez képest egydugattyus gőzhengerekké alakulnak át. Pöfögésük nem oly ütemszerű, mint az ördögsekerénél, amit automobilnak keresztelt el a magyar. De a szaguk nagyobb. És erősebb.

Tovább.

A bot int, az akkumulátorok mozogni kezdenek (ez is csoda, ugy-e?) s az egész mesterség megindul. A nagyobbik bundának a felső vége felől egy harsány hang szólal meg:

— Még világosan otthon akarok lenni!

Helyes. Tudja a másik bunda is, tudják az akkumulátorok is, hogy mi okból.

Az ut a mohorai erdőn víz majd keresztül. Az oroszlan pedig még mindig maga jár a saját bőrében. Nem adta oda eddigelé senkinek... Sies-sünk, hogy még világosan...

A legelső órháznál, ahonnan a kenyérgőzős láttára pályáór is, meg a kutyája is nagy bátorsággal és még nagyobb örömmel rohantak ki, a talyiga megáll. A pályáór, hasára kötött patrontással, keményen haptákba vágja magát; jobb kezével szalutál a szürke bundának, jobblábalával elrugja a kutyát, balkezeivel fogja a jelzőtárcsa rudját, ballábat pedig megveti a fagyos kavicsra.

Mindezen jelekre egy lyuk támad a szürke bundán. A lyukon át pedig egy elnyútt papirosbugyelláris forma hull ki, amit a pályáór nagy áhitattal vesz magához. Ezt azután hivatalos nyelven úgy hívják, hogy havifizetés.

A bot újból int s a hajtány gurul tovább. A kutya ugatva tiszteleg utána még egy darabig, azután megáll, fordul egyet, hátsó lábaival kapar kettőt a távozók után és siet vissza a vaczkába.

Igy megy ez végig az egész vonalon. Igy ismétlődik minden órháznál. Ama bizonyos paragrafusok a megmondható, hogy miért kell ennek az expedíciónak még a rettegett mohorai erdőn át is folytatódnia. Amelyen innen is, túl is órház van a vasut mentén.

Erősen alkonyodott, ahogy a hajtány az in-nensó órházat elérte. A pályáór majd hogy csak az eresz alul várta feljebbvalóit.

— Miért nem jön közelebb? Mit bujkál? — támadt reá erélyes hangon a szürke bunda.

Az ór közelebb jött. De szemei többet jártak az erdőszélen, mint a szigorú főnökön.

— No mi ujság? — kérdé ez ismét, immáron mérsékeltebb hanghordozással.

— Nem tudok én semmit, tekintetes uram.

(Egy hét óta nem mert kibujni a házból a szerencsétlen. Hát hogy is tudott volna valamit?)

— Izé. Az a... no hiszen maga jobban tudja, hogy micsoda...

— Oroszleány az, tekintetes uram, igazi való oroszleány. Igy görbüljek meg ne, mint ez az ujjam, ha nem az. A mult éjszaka is itt járt a ház tájékán, oszt' olyan rettenetes orditást mivelt, hogy az már szörnyűség volt. A feleségemmel meg a gyerekekkel már egy hét óta a padláson hálunk, ahova a létrát is felhuzzuk magunk után. Mert, hogy az oroszleány olyan, hogy még az ajtót is ki tudja nyitni. Olyan az...

A hajtányon lévők ezeket az utolsó szavakat már nem hallották. A bot, mikor a rémséges orditásról hangzott a szó, önkénytelenül intett az emberek neki feküdtek a hajtórudaknak és az expedíció igazi halálmegvetéssel rohant a veszedelem torkába.

Fel van jegyezve a vasuti krónikákban, hogy pályafentartási ember még sohasem szakadt belé a munkába. Mert a vasuti társadalomban ő képviseli azt a bölcs elemet, amelyik azt tartja, hogy — több nap, mint kolbász. De ezek a pályafentartási emberek, akik a hajtányon az akkumulátorokat képviselték, ezek most alaposan ráczáfoltak a krónikára is, meg a filozófiára is. Igy pályafentartási emberek még nem dolgoztak, mint ezek, amióta vasut a vasut. A talyiga csak úgy repült a mohorai erdő renetegén keresztül.

Hogy a bundák belseje miképen érezte magát ezen repülés közben, arról itt talán nem is illik beszélni. Hanem hogy a hajtányon minden csupa szem meg fül volt — még a bot is, mert nagyon nyújtzkodott felfelé — és hogy a vonal mentén nem maradt egy cserje, egy fa megfigyeletlenül, az is bizonyos. A kerekek zugását és kattogását tompa dobbanások folytonos és sűrű zaja hangoztatta túl; ami lehetett a szivek dobogása is, de lehetett más is. Mert hiszen minden automobil pöfögni szokott menés közben.

Kinos, roppant kinos perczek voltak ezek. A bundák szörméjén szinte látszott, miként öszül meg a nagy félelemben...

Végre! Végre itt az erdő széle megint — itt a szabadulás nyílása! Szerencsésen általjutottak a pokolnak ezen rögtönzött előtornáczán és még csak a hajaszála sem görbült meg senkinek. Csak az akkumulátorok izzadtak meg nagyon; csak ugy gőzölögtek.

Hiába no! Még az afrikai oroszlan is gyáva kutyává válik, ha a pályafentartást egyszer munkában látja. Ezért bujt el ez is.

Ha az erdőn át csupa merő bátorságból repült a hajtány, az erdőn kívül most már a nagy könnyűség tette gyorsá a menését. Hogyne! Mikor legalább is tíz tonnával lett könnyebb, ahogy az erdőből kiért! Még csoda, hogy a tengelyei el nem törtek ott bent az erdőben, a nagy súly alatt.

— Ott!...

— Ni!...

— Jézu-!!...

— Ne hagyj el!!!

A hajtányosok ezen riadt kiáltásaira minden szem egyszerre jobbra irányult.

Ott, ott, alig husz lépésnyire tőlük — ott jött a rőt fenevad! Az egyik hajtányos pillantotta meg, amint egy kukoricza göré mellől pattant fel és most... és most... egyenesen feléjük tart. Nagy ugrásokkal iparkodik eléjük vágni.

— Hajtsd! — kiált hátra a szürke bunda s egy hatalmas revolvereső villan megegyik ujjának az alján.

— Szorítsd! — sziszegi a fekete bunda s a bot vészjóslóan fordul szöges végével az oroszlan felé.

Nincs vesztetni való idő. Minden pillanat drága, minden lankadás egy halál. Iszonyu verseny ez. Versenyfutás magával a halállal.

... Ki ér előbb a célhoz? Ki győzi le a másikat?

... Az oroszlan lett a győztes. Sikerült eléje kerülnie a hajtánynak. Mert a pálya iránya emelkedni kezdett s a hajtány menete lassubbá vált.

A fenevad közvetlenül a hajtány előtt ugrott be a vágányba. De mintha játszó kedvében lett volna, nem támadt mindjárt az emberekre, hanem igyekezett át a másik oldalra.

Ebben a pillanatban történt az összeütközés. A hajtány neki vágódott az oroszlanak, a revolver gyors egymásutánban kettőt puffantott, a bot egy nagyot bökött a levegőbe — s a következő pillanatban bundák és oroszlan egy rakáson heverték a földön. Ez alul, amazok felül.

A hajtány nem várta be, hogy ki eszi itt meg a másikat; hanem mind gyorsabb iramodással sietett vissza a veszedelmeknek erről a helyéről.

Itt pedig a szürke bunda vált leghamarább kétfelé. Az, aki benne volt idáig, hamarosan lerázta őt magáról, talpra ugrott és megint löni akart. De csak akart.

A bot másodiknak tápázkodott fel a fenevad

testéről, magával emelte a fekete bundát minden benne rejléssel együtt, azután ő is megint lökni akart. De szintén csak akart.

— Nini, hát az mi istencsodája? — kezdé a mérnök, a mozdulatlanul fekvő vadállatot jobban szemügyre véve.

— Igaz bizony ni. Mi lehet ez? . . . Ej-ej! — felelé és folytatá a pályafelügyelő, a nagy esti homályosságban egészen följe hajolva az állatnak.

— Hiszen ez tehén!

— De nincsen szarva!

— Az ám, nincsen.

— A füle is le van vágva!

— Az ám, le van vágva.

— A bőre meg csak úgy lóg a testén!

— Az ám, csak úgy lóg a testén.

— Valami más van ebbe bevarrva!

— Az ám, valami más van beleje varrva.

— Nézzük meg, mi lehet!

— Az ám, nézzük meg, mi lehet.

— — — — —
— Tekintetes mérnök ur, ez bizony a Sajba szamara, akire a gyakornokunk a mult héten ráfogta, hogy ő látta, amikor az oroszán fölfalta.

Az Ibolyás.

Leslay Hubert dult ábrázattal rohant el a játéktérmekekből, hol egyetlen tételre 25.000 frankot vesztett.

Vagyonos szülők gyermeke volt, de hamar árvaságra jutva, meggondolatlanul rohant az élvezetek után, s midőn csaknem mindent megunt, egyéb szórakozás hiányában a játéknak adta magát.

A szerencse sohasem kedvezett neki, de bár a vesztéshez már némileg hozzászokott, ez a mai nagy összeg mégis szeptet ütött a fejébe, s kissé ittas is lévén, meglehetősen őszinteséggel beszélgetett önmagával.

— De hogyan is lehattél ilyen ostoba? Huszonötezer frankot dobni egy kártyára! Derék fiu vagy, mondhatom! Ha így folytatod, nemsokára más mesterség után láthatsz. Vagyonodnak már háromnegyedrészt eltékozoltad; ugyan miből fogsz ezután élni?

Amint ez önbeszélgetésből is láthatjuk, Hubert ur nem volt még egészen romlott, s talán kellő vezetés mellett más ember is válhatott volna belőle.

Most töltötte be 27-ik évét, de őszintén szólva, eddigelé nagyon haszontalan tagja volt a társadalomnak.

Nagy szerencse volt azonban reá nézve, hogy ezt már maga is belátta, s javulást ígért önmagának.

Szomorú gondolataiba elmélyedve ért lakására; a házfelügyelő már a lámpákat oltogatta a folyosókon.

— Egy levelet dugtam be az ajtó alatt a nagyságos ur számára — mondá.

— Köszönöm öregem — válaszolt Leslay.

— Azt hiszem valami jó hír lesz benne, — bizalmaskodott az öreg — bizonyosan valami örökség, mert közjegyző küldte.

— Nos hát éppen jóker jön, ha örökség! — kiáltott fel nevetve a fiatal ember.

— Az örökség mindig jóker jön! — válaszol az öreg.

II.

A levél csakugyan az ajtó alatt feküdt.

A küldő neve vastag betűkkel volt reá nyomtatva:

»De la Berchère közjegyző irodájából. Verdeau (Pirenéi kerület).«

— No lám! — mondá — ugyan mi dolga lehet velem ennek a közjegyzőnek! Az öregnek talán mégis igaza lehetett, hogy valami örökségről van szó; no! éppen a legjobbkor jönne!

Maga sem hitt ugyan a dologban, de azért sietve felbontotta a borítékot s a következő levelet olvasta:

»Uram!

Van szerencsém önt értesíteni, hogy Leslayné urnő, kinek ön egyedüli törvényes örököse, végrendelet hátrahagyása nélkül elhalálozott.

Hagyatéka, a verdeau-i birtokon kívül, 250.000 frank készpénzből áll, mely összeg irodámban van letéve.

A birtokért, mely »Ibolyás« nevet visel, Dupressoir mérnök 75.000 frankot ajánlott fel.

Sziveskedjék velem tudatni, elfogadja-e ezen összeget, vagy nem.

Ha azonban szabad a dologba avatkoznom, akkor azt tanácslom önnek, hogy személyesen kösse meg az ügyletet, mert azt hiszem, hogy magasabb árt is elérhet.

Szives választát mielőbb várja tisztelője

De la Berchère közjegyző.«

— Hihetetlen! hihetetlen! — kiáltott fel ismételve Leslay.

Gyermekkorában elkerülve hazulról, egyáltalában nem ismerte rokonságát, s eleinte azt sem tudta, kitől száll reá ez a váratlan — de mindenestre a legjobbkor jött — örökség.

Családi iratait átkutatva rájött, hogy a Leslay-ak csakugyan a Pirené vidékéről származtak. Nagyatyja a mult század közepén Párisba költözött, s ott meg is házasodott, míg fivére, János, az ősi házban maradt. Bizonyára ennek özvegyéről maradt most reá e hagyaték.

— Hát persze hogy el fogom adni! — mondá magában. — Ez az »Ibolyás« költői neve daczára kétségkívül valami régi »bagolyvár« lesz, amelyben a mai korbéli kényelemnek hire sincsen. Ilyen székelyre nekem egyáltalában nincsen szükségem. De megfogadom a közjegyző tanácsát, személyesen lemegyek az alkudozásra, mert ez a »földköstoló mérnök« kétségkívül valami ravasz ember lehet. Tehát induljunk.

Az éj hátralevő részét utazási készülékekkel töltötte, s az első vonattal már utban volt a Pirenék felé. Dicséretére legyen mondva: a hagyatékon kívül némi örömmel töltötte el az is, hogy ősei fészket megismerheti.

III.

Másnap reggel egy csöndes kis állomáson szállott ki, s körüljártatta fürkésző tekintetét.

A felvételi épület mellett egy csinos kis öszvérfogat állott; egy 15 éves báránybórsüveges ficzkó tartotta a gyeplőket.

Miután érkezését sürgönyileg tudatta a közjegyzővel, sejtette, hogy a fogat reá várakozik, s megszólította a kocsist.

— Az »Ibolyás«-ból való ez a fogat?

A fiu igenlőleg biccentett fejével.

— Akkor hát te Leslay urra várakozol?

A fiu újból megbiccentette fejét.

Leslayt meglepte e némaság, s úgy vette észre, hogy a hallgatag fiu ellenséges szemekkel tekint reá, de nem tartotta helyénvalónak, hogy ennek okát fürkészze, s így folytatta:

— Így hát barátom előbb a közjegyző urhoz hajts, azután pedig haza megyünk.

A kis kocsis megcsapkodta öszvéreit, de megint nem szólt.

— No, ha néma is, — gondolta magában Hubert — de legalább nem süket!

Különben nem is igen ért volna reá vele beszélgetni, mert pár perc mulva a csinos kis fogat megállott egy kapu előtt, melyen aranyozott tábla hirdette a közjegyzői irodát.

A fiatal ember alig töltött öt percet a közjegyzőnél, aki felette nyájas, kellemetes embernek látszott, de az eladásról ezuttal nem értekezett vele.

Amint ismét felugrott a kocsira, — amely a városon áthaladva, csakhamar az országúton koczogott — megszólította a kocsist.

— Mondd meg nekem, fiatal barátom, hogy hívnak téged?

A fiu hátranézett; látszott rajta, hogy nem szívesen beszél, de azért ezuttal mégis felelt.

— Jánosnak — mondá száraz hangon.

Hubert türelmesen tovább kérdezte:

— Régen vagy már az »Ibolyás«-ban?

— Ott születtem.

— Szüleid ott voltak szolgálatban?

— Igen.

— Meghaltak már?

— Nem.

— Akkor hát őket is ott fogom találni?

— Igen.

— No fiam! — kiáltott fel Hubert nevetésbe törve ki — ha apád és anyád is ilyen bőbeszédűek, akkor ti hárman a legértékesebb cselédek vagytok a világon. Ti meg tudjátok őrizni a titkot s nem fecsegtok a gazdátokról! Nem hittem, hogy Verdeauban ilyen csodákra találok! Ha kedved van reá, magammal viszlek Párisba, ha ugyan az »Ibolyást« eladom... Ellen esetben itt is megtartalak.

A pirenéi paraszt nem szereti, ha gunyolónak felette. A kis kocsis füléig elvörösödött, de Hubert utolsó szavai némileg mégis megszelidítettek s a hegyvidékiek büszkeségével ugyan, de már nagyobb bőbeszédűséggel felelt:

— Nem tudom, uram, hogy milyenek a párisi cselédek, de ha megtartja az »Ibolyást«, majd meglátja, hogy az itteniek becsületes emberek.

— Helyesen feleltél, fiam — válaszolt Hubert.

Ezalatt a kocsi letért az országútról, s egy kettős tölgyfasorban haladt, melynek összeérő átláthatlan lombjai egész boltozatot képeztek. Amint e fasort elhagyták, Hubert csaknem felkiáltott meglepetésében.

Előtte állott az »Ibolyás« s úgy tetszett neki, hogy e kis kastélynál soha se látott szebbet.

A délvidéki nap sugarai által megaranyozott több százados kastélyt minden oldalról valóságos ibolyamező vette körül. Nyilván innen vette nevét a kastély is. Valóban gyönyörű egy kép volt. Mintha az égboltozat egy darabja szakadt volna le ide! Az ibolyamező összeolvadni látszott a tiszta délvidéki ég azurkék színével, hogy páratlanul szép keretétül szolgáljon az ódon épületnek.

Hubert meghatottan szemlélte e bájos képet; talán titokzatos vonzódást érzett e helyhez, hol őseinek bölcsője ringott, vagy azon sejtelem támadt fel benne, hogy e hely varázsa hosszú időre, talán örökre ide fogja őt lánczolni e kis földi paradicsomhoz?...

IV.

A kocsi zörgésére két alak jelent meg az előcsarnokban.

Az egyik 40 éves férfi, közönséges paraszt ruhában, a másik — a nő — valamivel fiatalabb; a kétoldalt lecsüngő hajfonatok szigorú kifejezést adtak arczának.

— Apám és anyám — mondá röviden a kocsis.

— A reggelit az ebédlőben tálaltam fel... — mondá ridegen az utóbbi az új gazdához közeledve — de talán előbb szobájába akarna felmenni, uram...

— Valóban, előbb szeretném magamról kissé lerázni az uti port — válaszolt barátságos mosollyal Hubert.

— Parancsoljon uram!

A fiatal ember, mielőtt követte volna, önkénytelenül az épület homlokzatára tekintett, s az egyik ablakban a félig felemelt függöny alatt egy bájos női arcot pillantott meg, mely azonban azonnal visszavonult.

Oly gyors volt e látomány, hogy maga sem tudta, álmodik-e vagy ébren van, de a lehulló függöny hullámozása meggyőzte arról, hogy nem álmodott.

Nem akarta az előtte haladó gazdasszonyt azonnal kérdésekkel ostromolni; felvezettette magát szobájába s átöltözött.

Egy félórával később kilépett a széles folyosóra, midőn siető léptek zajára lett figyelmessé. Mily könnyűek voltak e siető léptek! Igen, mert kétségtelenül ő előle menekült valaki, és pedig bizonyára nő, mert még ruhasuhogást is hallott.

Azonnal sejtette, hogy a menekülő azon bájos teremtes lehet, akit az ablakban megpillantott, s utána iramodott a sötét folyosón, de már csak annyit láthatott, hogy egy karsu alak mögött bezárult az egyik ajtó.

Ő az, kétségtelenül!

De hát ki lehet és miért rejtőzik el?

Kíváncsiságát felingerelte e titok, s utána szaladva, felrántotta az ajtót. Fájdalom! csak egy elhagyott lépesőre nyílt. Kirepült a madár!

Hubert csalódva hátrált, felhagyott a különben is illetlen üldözéssel, s elhatározva, hogy a gazdasszonyt fogja kivallatni, lement az étterembe.

A gazdasszony azonban nagyon tartózkodó volt, minden erőlködése daczára sem tudta valloásra bírni.

A kielégítetlen kíváncsiság felingerelte s a reggelit befejezve, elhatározta, hogy egyenesen kirokkol a kérdéssel.

— Mondja meg nekem, — szólott csaknem parancsoló hangon — hogy ki az a karsu, szőke nő, aki a kastélyban lakik?

A megszólított meglepetve s haragos tekintettel nézett reá; Hubert pedig minden áron a titok nyomára akarván jönni, még erősebb hangon ismételte kérdését.

— Ibolya kisasszony! — mondá végre kedvetlenül a gazdasszony.

— Helyes . . . de ki az az Ibolya kisasszony?

A kérdezett azonban a kávé az asztalra téve, hátat fordított és válasz nélkül kiment.

V.

— Ez már mégis sok! — gondola Hubert, amidőn meglepetéséből kissé magához tért. De meg kell tudnom! Megkérdezem a férjét, ki amott áll a sűrű bozót mellett, annak barátságosabb arcza van, mint a feleségének. Tőle megtudom, ki e szép ismeretlen.

Ez a terve sem sikerült, mert mire kilépett, a kertész már eltűnt a sűrűségben s hosszas keresés után sem tudta megtalálni.

Hasztalan kutatta fel a roppant nagy parkot, s bosszankodva, fáradtan tért haza ebédelni.

Ez uttal egy erős paraszt leány szolgálta fel, aki egy szót sem tudott francziául. Bosszusan feködött le, s megesküdött, hogy másnap magát a titokzatos Ibolya kisasszonyt fogja felfedezni.

Másnap reggel puha papucsot húzott fel, hogy minden zaj nélkül járkálhasson, s végigszaladgálta az ódon kastély minden folyosóját és szobáját. Roppant sok lakatlan szobán ment keresztül, de pókhálónál egyebet nem talált. Már fel akart hagyni az eredménytelen nyomozással, midőn varrógép zakatolása ütötte meg füleit.

Benyitott a legutolsó szobába s alig tudta magát visszatartani, hogy fel ne kiáltson.

»Ö« volt.

A gyorsan hajtott gépre hajolva, a fiatal leány nem vette észre, hogy valaki belépett. Csak akkor vette észre, midőn a világosságot elfogva, megállott előtte; felvetette fejét, felugrott és ijedtében felsikoltott, mint egy kelepczébe került madár.

Hubert elkápráztatva bámult reá.

Alig volt 18 éves, s valódi ideális szépség.

— Ibolya kisasszonyhoz van szerencsém? — kérdé, hogy véget vessen e kellemetlen hallgatásnak.

— Igen, uram — hebegé a fiatal leány, mig zavarában zsebkendőjét idegesen forgatta kezeiben.

— El vagyok ragadtatva — válaszolt a regényes helyzet által feltűzelve Hubert. — Nem lenne olyan kegyes, kisasszony, megmondani nekem, hogy tulajdonképen kihez is van szerencsém?

A szép teremtés kiegyenesítette tündéri természetét. Már nem remegett. Gyönyörű szemeiben a fájdalom vagy a büszkeségtől két gyémántcsepp ragyogott.

— Merészelné azt állítani uram, hogy nem tudja, ki vagyok? — válaszolt leirhatatlan fenséggel. És királynői tartással elhadva mellette, kiment.

— Hát bolondnak tartanak ezek engem! — gondola megdöbbenve Hubert. — Ott kell végeznem, ahol tulajdonképen kezdenem kellett volna: a közjegyző kezembe fogja adni e rejtély kulcsát.

VI

— Kedves közjegyző ur! — kiáltott fel, amint bomba módjára berohant az irodába — megmondja-e végre nekem, hogy ki az az Ibolya kisasszony?

— Akár rögtön is, uram — válaszolt mosolyogva a közjegyző. — Ibolya kisasszony az ön nénjének, Leslaynének unokája, a fiának a leánya . . .

— Hogyan? — kiáltott fel a fiatal ember. — Nem értem! Hát nem azt írta-e ön nekem, hogy én vagyok Leslaynének az egyedüli rokona?

— Bocsánat, uram, — igazítá helyre a közjegyző — ön rosszul olvasta el levelemet: én azt írtam önnek, hogy ön az egyedüli »törvényes« rokona, következőleg egyedüli »törvényes« örököse.

— Kezdem érteni, — mormogá Hubert — de legyen szives bővebben megmagyarázni a dolgot.

A magyarázat rövid és egyszerű volt.

Leslaynének egyetlen fia volt, Marczell. Mint minden anya, ő is nagy reményeket kötött fiához. Marczell azonban nem volt nagyravágyó, szeretni és szerettetni akart. Bele szeretett egy gyönyörű szép spanyol nőbe, egy politikai menekült leányába. Az öreg spanyol nyelvmester volt a városban.

Leslayné nem akarta beleegyezését adni, e — szerinte — lealacsonyító házassághoz, s fia átment a határon és Spanyolországban esküdött meg nejevel. E házasság a francia törvények szerint érvénytelen volt. A fiatalok igen jól tudták ezt, de abban reménykedtek, hogy később pótolhatják e hiányt.

De fájdalom, nem értek reá.

A bánat és a szegénység mindkettőt csakhamar a sirba vitte: egy angyali szépségű két éves leányuk maradt, akit az elveszített paradicsom emlékére Ibolyának kereszteltettek.

Leslayné magához vette az árvát, felnevelte, mintha egészen idegen lenne reá nézve, s később társalkodónőjének adta ki. De senki előtt sem volt titok, hogy e tettetett kevelység megett gyöngéd szeretet lappangott, s hogy szilárd elhatározása volt a törvény által vagyonától megfosztott unokáját tenni általános örökösévé. Szerencsétlenségére azonban tervének végrehajtását halogatta, s halála váratlanul következett be.

Igy tehát Ibolya kisasszony most már elhagyja a kastélyt . . .

— Elég, kedves közjegyzőm, köszönöm — mondá Hubert. — Most már tudom, mi a kötelességem!

Egy óra múlva, a kastélyba visszatérve, felüzent Ibolya kisasszonyhoz, hogy értekezni óhajtana vele; s Ibolya azonnal lejött.

— Kisasszony, — kezdé mélyen maghajtván magát — most már meg tudom magyarázni magamnak, hogy miért részesítettek itt engem oly ellenséges fogadtatásban. Mindenki bitorlónak tartott, még kegyedet sem véve ki! Szolgáljon mentségemül, hogy nem tudtam, hogy kegyed kicsoda. Éppen most tudtam meg ezt, és azért kérttem, hogy kijelentsem önnek, hogy e pillanatban elhagyom az Ibolyást, s visszaadom önnek az örökséget, amely önt illeti. Engedje remélnem, hogy legalább becsülését, talán barátságát . . . vihetem magammal.

Ismét két gyémántcsepp jelent meg a gyönyörű kék szemekben, de ezek már nem a fájdalom vagy a büszkeség könnyei voltak.

Ibolya kezét nyújtotta a fiatal embernek.

— Bocsássa meg nekem, hogy félreismertem — hebegé kristálytisztá, de remegő hangjával. — És . . . maradjon itt . . . Akarja?

Hubert mély megilletődéssel ajkaihoz emelte e kis kezét, mert a könyben uszó szép szemekből egy csodás, képzeletet felülmúló boldogságra való biztatást olvasott ki . . .

Francziából: *L. Gy.*

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

G. S. Már többször hangoztattuk, hogy a mi lapunk nem vasuti szaklap, hanem egyesületi közlöny. Hogy gyakrabban hozunk mégis vasuti vonatkozású közleményeket, abban találja magyarázatát, hogy tagjaink nagy többsége vasuti emberekből áll. Am a más élethivatással bíró tagtársaink igényeivel épp úgy kell számolnunk, azért hát szíves ajánlatát nem vehetjük figyelembe.

B. Irma urhölgy. Köszönet a nemeslelkű fáradozásért. Az ügy, ha lassan is, de annál nagyobb kitartással halad a kitűzött cél felé.

M. V., Orczifalva. Gondoskodtunk róla, hogy a tavaly teljesen elkapkodott példányok helyett az idén megfelelő kárpótlást nyerjen.

Felistál-Ny. Ilyen hirdetés a mi lapunkban nem jelent meg. Ajánljuk azonban Tokár László »Távirda Vizsgakönyvére«, mely 3 korona 60 fillérért Gedeon Andrásnál, Miskolcz, Széchenyi-utca 60. sz. a. rendelhető meg.

Zsigó Károly, Facset, 2 koronát; Tóth József, Ipoly-Pásztó, 4 koronát; Buczkó János, Pécs, 5 korona 40 fillért; Bogó Pál, Losoncz, 5 korona 40 fillért; Györki János, Karczag, 5 korona 40 fillért; Szalóky János, Ipolyság, 6 koronát; Szelkó János, M.-Hosszurét, 6 koronát; Iltsik L. Árpád, Zimony, 6 korona 50 fillért; Szepessy József, Solyom, 6 korona 50 fillért; Tóth János, Báltaszék, 6 korona 50 fillért; Doór Ferencz, Alsó-Árpás, 6 korona 60 fillért; Kertész Albert, Szaár, 6 korona 70 fillért; Szücs Sándor, T.-Szt.-András, 6 korona 80 fillért; Nagy Tódor, Gunja, 6 korona 80 fillért; Kiss Lajos, Duna-Pentele, 6 korona 80 fillért; Deutsch Jakab, Zágráb, 6 korona 80 fillért; Radó Ignác, Kis-Czell, 6 korona 80 fillért; Biró Ede, Kovászna, 6 kor. 80 fillért; Kondor Gyula, Sz.-Balla, 6 kor. 80 fillért; Horváth Gábor, Csála, 7 koronát; Ujváry Péter, Szegzárd, 7 kor. 10 fillért; László Ferencz, Kolozsvár, 7 kor. 30 fillért; Kiss Ferencz, Lugos, 7 kor. 70 fillért; Szalmuther József, Kismarton, 7 korona 86 fillért; Mattyasovszky Gyula, Magyar-Szék, 8 korona 70 fillért; Tankó István, Eger, 8 korona 80 fillért; Szathmáry József, Dorogh, 9 korona 90 fillért; Béczy Vince, Ivanec, 9 korona 90 fillért; Magyar Mihály, Kis-Várda, 10 korona 80 fillért; Lovass János, Nagy-Károly, 14 korona 65 fillért; Cseh Sándor, Gyál, 15 korona 62 fillért; Könyves Kálmán, K.-Félegyháza, 16 korona 10 fillért; Balázs Márton, Maros-Ludas, 16 korona 39 fillért; Petykó András, Eger, 16 korona 39 fillért; Virbán János, Maros-Bogát, 16 korona 39 fillért; Galba Mátyás, Lipótvár, 17 korona 20 fillért; Gáspár Vilmos, Csakova, 17 korona 60 fillért; Löcsey György, Tövis, 18 koronát; Schmelhaus Emil, Gány, 18 korona 82 fillért; Kemény Pál, Budapest, 18 korona 96 fillért; Moldoványi Ferencz, Kiszács, 19 korona 79 fillért; Erős Imre, Murány, 20 korona 40 fillért; Gyuricza Antal, B.-Püspöki, 20 korona 40 fillért; Sziklai László, Budapest, 23 korona 4 fillért; Kocsis István, Piski, 23 korona 13 fillért; Bartók Béla, Oroszka, 26 koronát; Ehrlich József, Déva, 26 korona 28 fillért; Vécsey Vilmos, Budapest, 26 korona 39 fillért; Dániel Sándor, Banicza, 30 korona 60 fillért; Szathmáry Károly, Uj-Arad, 33 korona 8 fillért; Egyházy János, Esztergom, 35 korona 50 fillért; Sternthal József, Budapest, 42 korona 84 fillért; Nedeczky Ottó, Nagy-Maros, 42 korona 88 fillért; Zsigó György, Nagy-Várad, 46 korona 8 fillért; Batári András, Miskolcz, 48 korona 40 fillért; Guttman Ignác, S.-A.-Ujhely, 51 korona 50 fillért; Polgár Sándor, Fiume, 78 korona 18 fillért; Vécsey Frigyes, Budapest, 89 korona 92 fillért; Vogyeráczy József, Budapest, 81 korona 72 fillért; Bene János, Kassa, 96 korona 70 fillért; de Rivó József, Bród, 108 korona 50 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. — Méda István, Nagy-Szombat, április és május hónapokra; Asbóth Lajos, Popovaca, május és június hónapokra; Józsa

Bertalanné, Budapest, július hóra; Sági Péter, Szt.-János, május, június, július és augusztus hónapokra; Pruzsinky Antal, Korpona, július, augusztus és szeptember hónapokra; Fabricius Samu, Győr, augusztus, szeptember, október és november hónapokra; Kell István, V.-Hunyad, szeptember és október hónapokra; Németi Péter, Brassó, szeptember és október hónapokra; Asztalosvitzky Lajos, Piski, szeptember és október hónapokra; Vizsolyi Gyula, Borsod-Csaba, október hóra; Andrejsák András, Bártfa, október hóra; Gallasz Sándor, Czece, október hóra; Máthé Mihály, Kolozsvár, október hóra; Csamangó Ferencz, Gyála, október hóra; Berner Károly, Ujpest, október hóra; Boros Károly, Puszta-Fenyő, október és november hónapokra Horváth Pál, Szt.-János, október és november hónapokra; Sztancs Sándor, Nagy-Szeben, október és november hónapokra; Dörögdy László, Czece, október és november hónapokra; Szabó János, Felistál-Nyárasd, október és november hónapokra; Bedő József, Uj-Verbász, október és november hónapokra; Bóta Mihály, Eger, október és november hónapokra; Péter Illés, Selyp, november hóra; Bagi Ferencz, Kispeszt, november hóra; Wieszcák Henrik, Zólyom, november hóra; Simon Ede Dániel, Perjámos, november hóra; Miklós Gyula, Győr, november hóra; Kakuszy Antal, Karánsebes, november hóra; Blazsek István, Vác, november hóra, főlöleg 40 fillér; Hazajovits Ödön, Petrozsény, november hóra; Esztráb József, Losoncz, november hóra; Miskoicz Péter, Székalocza, november hóra; Augusztin István, Belovár, november hóra, főlöleg 2 korona; Balhási János, Vinkovce, november hóra; Müller József, Sásd, november hóra; Sinkó Péter, Betlen, november hóra; Gulyás Mihály, Győr, november hóra; Rigasz András, Jernye, november hóra; Péter Mihály, Kukujevci, november hóra; Szántó Zsigmond, Arad, november hóra; Jnhász Ferencz, Budapest, november hóra; Razga János, Budapest, november hóra; Weisz Vilmos, Zágráb, november hóra; Kalászy Géza, Ó-Kér, november hóra; Halász Sándor, Berettyó-Ujfalu, november hóra; Schwarczopf János, Pécs, november hóra; Deutsch Ármin, Fogaras, november hóra; Kuszenda Pál, T.-Tepla, november hóra; Darvas György, Selyp, november hóra; Ábrahám Sándor, Keped, október, november és december hónapokra; Hubátka József, Bázias, október, november és december hónapokra; özv. Juhász Gáborné, Boba, október, november és december hónapokra; Nemes István, Körösmező, november és december hónapokra; Frank Rezső, Medgyes-Egyháza, november és december hónapokra; Mikloska Károly, Torna, november és december hónapokra; Dornay Pál, Budapest, november és december hónapokra; Bácsi Imre, Szojol, november és december hónapokra; Németh Simon, Magyar-Boly, november és december hónapokra; Moják József, Nasice, november és december hónapokra; Kiss István, Csérei, november és december hónapokra; Jernei István, Selyp, november és december hónapokra; Tóth János, Eger, november és december hónapokra; Huszár Imre, Tokod, október, november és december hónapokra; Dobos Lajos, Arad, október, november és december hónapokra; Ifj. Gönczy Károly, Szatmár, október, november és december hónapokra; Csordás János, Jászberény, november, december és január hónapokra; Dudás Márton, Szeged, október, november, december és január hónapokra; Böhm János, Kis-Chocholna, december és január hónapokra; Dikay Gyula, Szeged, december és január hónapokra; Plavetz Gyula, Oroszáza, december és január hónapokra; Kiss Ignác, T.-Szt.-Miklós, december és január hónapokra; Huber Ede, Felső-Nyék, január hóra; Lendvai Mihály, Hadház, január és február hónapokra könyveltük.

Felelős szerkesztő: **Temesváry Alajos.**